

семінари для диригентів Канади, які А. Кушніренко успішно проводив у містах Торонто, Вінніпезі, Едінгтоні, Ванкувері.

1992 року А. Кушніренко організував й очолив кафедру музики при Чернівецькому державному, нині національному, університеті ім. Ю. Федьковича. За порівняно короткий час разом з колективом кафедри заклали надійні основи її матеріальної бази, навчально-виховного процесу й підготували плеяду висококваліфікованих фахівців, які успішно працюють у професійних та аматорських художніх колективах.

А. Кушніренко активно провадить громадсько-корисну роботу як голова Чернівецького обласного відділення Національної Всеукраїнської музичної спілки (НВМС) і секретар Республіканської координаційної ради НВМС, голова Об'єднання композиторів Буковини, член вченої ради Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича; плідно працює як член Національної спілки композиторів і як член-кореспондент Академії мистецтв України. Неодноразово призначався головою або членом журі обласних, міжрегіональних, всеукраїнських, міжнародних музичних фестивалів, конкурсів, оглядів; брав участь у підготовці та проведенні урядових концертів – як головний хормейстер, диригент зведених хорів; як художній керівник творчих звітів майстрів мистецтва та художніх колективів Чернівецької області в Національному палаці мистецтв «Україна» (Київ) під девізом «Мелодії Буковинського краю».

Творчий політ триває.

Бажаємо вельми шановному Андрієві Миколайовичу Кушніренку доброго здоров'я, нових творчих здобутків, житейських гараздів.

Ірина ЯРОШЕНКО

*доктор філософських наук, кандидат мистецтвознавства,
доцент Прикарпатського національного
університету ім. Василя Стефаника*

АНДРІЙ БОКОТЕЙ (До 70-річчя від дня народження)

Життєва і творча біографія ректора Львівської національної академії мистецтв, професора Андрія Бокотей вибудовувалася у середовищі Львівської експериментальної кераміко-скульптурної фабрики та Львівської національної академії мистецтв (колишній Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва), де він зріс від студента до ректора й де його зусиллями було засновано кафедру художнього скла, на якій зібранихся закохані в склярську професію його побратими й де за роки педагогічної діяльності Андрія Андрійовича утворилася бокотейська школа скла з багатьма учнями-послідовниками й продовжувачами його справи.

Він є той, хто мав призначення першості, й ця якість незвичності поставила його на п'єдестал лідера українського художнього скла – межі, позначеної новітніми образно-мистецькими, технічними, технологічними, конструкторськими знахідками. Своєю багаторічною практикою він послідовно утверджував модерні критерії художності в гутництві, що забезпечило чільне місце українського художнього скла у світовому мистецькому просторі.

Нині львівська скляна пластика має світові піонерські орієнтири й здобула світову славу. Львівське художнє скло пройшло еволюцію від давніх українських гуг через традиції цеху гутного скла колись знаменитої експериментальної, а тепер безжально знищеної Львівської кераміко-скульптурної фабрики, де працювали покоління талановитих майстрів, справжніх речників гутного скла. В цьому середовищі розцвіла суцвіттям таланту просторова пластика Франца Черняка, інших видатних митців, та вирізнялася огромом образного тлумачення станкова пластика Андрія Бокотєя, мудрого філософа, що дивував скляними кулями або «іграшками для дорослих», або пластами, – того філософа, який 1989 року започаткував престижні львівські Міжнародні симпозиуми гутного скла. Він у пліні роздумів прийшов до чарівного Бокотєєвого колеса, воза з пасажирями, він порушив тему Пієти, він у склі відумав свій метафоричний театр, виповнений скляними фігурками, він створив серію знаменитих хортобадських «біків» (тих золочених «оранієбіків», що прикрашають вітрини готелю Дебрецени та Гайдусобосло).

Творчий експеримент, творча відчайдушність, винахідливість, формоносіть простороносність (як зовнішня, так і внутрішня) стали невід’ємними сутностями могутнього таланту Андрія Бокотєя. Поєднання скла з алюмінієм, сріблом, бронзою та іншими металами, керамікою, деревом, фаянсом, ефективно використання кришталевої крихти, скловолокна, солей, оксидів металів зумовили народження неповторної авторської техніки, опроміненої метафоричним знаком, і це пластичне новотворення виразно відчувається в об’ємах «Складува», «Нічного птаха», «Срібного яблука».

Зрадісто для свого внутрішнього зору глядачі відкрили реформаторські дискурси А. Бокотєя зі склом, які привели митця до скляного кольоропису, що був оприлюднений іще 1981 року. Той перший пласт з’явився, можливо, під впливом японської кольорової графіки, а може, був зроджений враженнями від творів українського ткацтва, вишивки. Всього було доволі в пластах із с’явом барв, які освітлені сонцем або нічними вогнями, що зроджували ефекти рефлексів. У тих реальноземних пластах із краєвидами галактичними, нефігуративними купалася душа. Але паралельно пласти змінювалися іншими технічними завданнями, що їх ставив перед собою автор; тоді сплеску уяви зринула скраві формальні комбінаторики, які привели до скляної пластики, просторової камерної скульптури «Люди у просторі», «Фігури на колесах», дев’ять стали в пригоді гутна традиція, вроджений мистецький смак і дедомінантність конкретного силуету набувала метафоричності, як в вітражів готичних соборах.

Серія сакральних метаморфоз на тему Страстей Господніх і з-поміж них таємничо-багатоаспектне «Розп’яття», цикл пластичних етюдів із прозорим або матованим склом, «Вершники», монументальна композиція «Мойсей» – численні образи виникали з глибин серця, вони сколихували думки й зроджували світлі асоціації.

Твори Андрія Бокотєя «оселилися» у багатьох куточках України й світу – вони в музеях і приватних колекціях, у галереях і антикварних салонах. У них своє велике життя, своя мистецька доля. Художник щасливий, коли його твори розходяться поміж людей. Він щасливий удвоє, якщо його твори роблять людей добрішими, уважнішими до себе й тих, хто поруч, коли ці твори мають глибше призначення, що відповідає вимогам морального гатунку високого стилістичного спрямування. Твори з художнього скла Андрія Бокотєя саме такими і є.

Львів пишається професійними мистецькими школами – Національною академією мистецтв і коледжем декоративно-прикладного мистецтва імені Івана Труша. Підвалини професійної школи було закладено в першій половині ХХ ст., а від 40-х років увага зосереджувалася на мистецькій освіті. 1947 року було засновано Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. Незабутніми є постаті педагогів та їхніх вихованців, що донесли до нашої буремно-примхливої доби щемку ауру творчого яріння. Андрія Андрійовича Бокотєя зачисляємо до грона видатних мистецьких педагогів сучасності. Він означений заслуженою увагою суспільства як дійсний член Академії мистецтв України, народний художник України, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка.

З молодих літ перетиналися наші з Андрієм стежки-долі. У поїздах, автобусах, легківках, у його робітні, на львівських вулицях, на вернісажах, у музеях, галереях України та Європи ми провели з ним немало днів... Остигала за бесідами пахуча кавка, час спливав завжди цікаво, допитливо і інтригуюче. Відходила молодість, підросла лина шісина... Мине втрачати взаємної симпатії, поваги, взаєморозуміння, й завжди з нами була велика просвітлена ясність, що Україна була, є і буде!

Будьмо ж і ми, дорогий побратиме Андрію!

Олександр ФЕДОРУК
академік Академії мистецтв України,
доктор мистецтвознавства, професор

ВІЛЛЕН НОВАК (До 70-річчя від дня народження)

«Знімати кіно – це отримувати кайф», – сказав якось Віллен Новак в інтерв'ю представникам ЗМІ, і таке ставлення до процесу фільмотворення великою мірою пояснює успішність фільмів режисера у глядацькій аудиторії. З дюжини фільмів Вілена Новака найбільш вдалим слід визнати «Вторгнення» (1980) за сценарієм Станіслава Говорухіна, «Гу-Га» (1989) за повістю Михайла Семашка, «Дика любов» (1993) – фільм, що став лідером прокату 1994 року серед вітчизняних фільмів, безумовно, «Принцеса на бобах» (1997) – абсолютний лідер за успішністю у глядачів.

«Принцеса на бобах» за сценарієм Марини Мареевой – осучаснена історія про Попелюшку, дія якої відбувається на руїнах імперії, що розвалилась. Новітній «принц» – справжній «володар життя», здатний матеріалізувати, наче з повітря, будь-які забаганки і фантазії – вилли, автомобілі, пачки «зелених» - все у нього «схоплено», і єдине, що не влаштовує нувориша бізнесу – його плембейське походження, про що свідчить прізвище принца-Дмитра – Пупков. Радники підказують, що справу легко виправити, якщо знайти для фіктивного шлюбу партнершу аристократичного походження.

І така наречена знаходиться – паросток славного роду Шереметьєвих. Ніна – носителька достеменногo дворянського прізвища, що успадкувала від пращурів витонченість та інтелігентність, ніжний профіль і толерантну вдачу, проте жодного матеріального оскарбу, від злиднів змушена братися за будь-яку роботу. Ніна має вищу освіту, та кому потрібні викладачі і історії часи, коли сама історія кроком сажує та переписують, перелицьовують? Перевертають шкереберть? Втім, фільм не просоціально-політичний катаклізм середини 1990-х років, цей фільм – про кохання.

Зафільмована за участі відомих акторів (Сергій Жигунов та Олена Сафронова), «Принцеса на бобах» випередила за кількістю продажів Московському міжнародному кіноринку американські стрічки «Люди в чорному», «Вулкан» і навіть фільм Стівена Спілберга «Загублений світ»; культовий «Брат» Олексія Балабанова та хіт Люка Бессона «П'ятий елемент» зайняли лише п'яте місце у пріоритетному списку, очолюваному стрічкою Вілена Новака «Принцеса на бобах». Це – абсолютний успіх українського режисера! Фільм отримав 10 фестивальних нагород, чотири з яких присуджені на міжнародних кінофестивалях.

